

Instrukcja do ćwiczenia 4

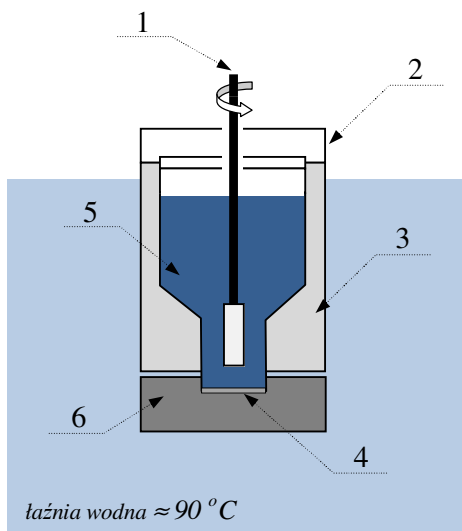
Elektroosadzanie polonu (*depozycja*)

Celem ćwiczenia jest wykonanie elektrodepozycji polonu. Jest to proces polegający na oznaczaniu polonu z wykorzystaniem jego zdolności do *samorzutnego, bezprądowego, elektrolitycznego* osadzania na metalach bardziej od niego szlachetnych, np. srebro, miedź, złoto czy nikiel i inne. Najlepszą wydajność termicznej ($\approx 90^{\circ}\text{C}$) depozycji polonu stwierdzono na folii srebrnej, w kwaśnym środowisku 0,5 M HCl.

Analizowaną próbkę rozpuścić w 20 cm³ 0,5 M HCl. W celu zredukowania jonów Fe³⁺ przed elektroosadzaniem polonu do roztworu próbki w 0,5 M HCl należy dodać „szczyptę” kwasu askorbinowego C₆H₈O₆ (Wit. C) (redukcja Fe³⁺ do Fe²⁺). Tak przygotowany roztwór przenieść do naczynia teflonowego, na dnie którego należy umieścić blaszkę srebrną o średnicy 22 mm. Naczynko elektrolityczne umieścić w łaźni wodnej o temperaturze 90°C. Elektroosadzanie polonu w mieszanym roztworze należy prowadzić około 1 godzinę. Po wykonanym procesie elektrodepozycji polonu blaszkę z radionuklidem należy przemyć wodą destylowaną oraz acetonem i przeznaczyć do pomiaru za pomocą spektrometru alfa.

Fe²⁺ w środowisku 0,5 M HCl nie osadza się na srebrze w przeciwieństwie do Fe³⁺, które w tych warunkach tworzy grubą matową warstwę na płytce srebrnej (żelazo Fe³⁺ osadza się podobnie jak Po⁰ w postaci atomowej), czyniąc w ten sposób preparat niemożliwym do zmierzenia energii cząstek α emitowanych przez atomy ²¹⁰Po.

Metaliczny połysk świadczy o tym, że na powierzchni preparatu nie ma żelaza ani ewentualnie innych metali (np. manganu Mn⁺²)

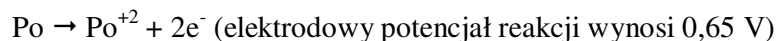
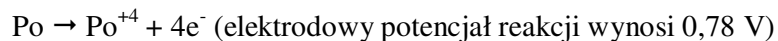

OPIS NACZYNIA TEFLONOWEGO

1. Mieszadło
2. Przykrywka górna
3. Naczynie teflonowe
4. Srebrna płytką (folia srebrna)
5. Roztwór $\approx 0,5$ M HCl
6. Przykręcana metalowa stopa

PROCESY

W kwaśnym ($\approx 0,5 \text{ M HCl}$) roztworze wodnym, w którym występują jony Cl^- , dzięki tworzeniu kompleksowego AgCl_2^- , potencjał srebra obniża się do $0,22 \text{ V}$ i na metalicznym srebrze wydziela się polon według reakcji:

AgCl_2^- to stan elektrochemiczny, a nie obojętna sól trudno rozpuszczalna AgCl , która mogłaby odkładać się na płytce w postaci białego osadu.

UWAGA!

W próbce zakwaszonej $0,5 \text{ M HCl}$ zmienia się równowaga elektrochemiczna. Układ, w skład którego wchodzi Ag i Ag^+ staje się odwracalny względem anionu Cl^- , dzięki czemu tworzy się elektroda chlorosrebrowa $\text{AgCl}_{(s)} + \text{e}^- \rightleftharpoons \text{Ag}^0 + \text{Cl}^-$. Potencjał standardowy tej elektrody wynosi tylko $0,22 \text{ V}$ i jest znacznie niższa niż elektrody Ag/Ag^+ ($0,8 \text{ V}$) i elektrod polonowych: Po/Po^{+2} ($0,65 \text{ V}$) i Po/Po^{+4} ($0,78 \text{ V}$). Różnica potencjałów między potencjałem elektrody chlorosrebrowej i elektrody polonowej jest dostatecznie duża i w tych warunkach na metalicznym srebrze wydziela się zredukowany polon, tj. polon w postaci atomowej Po^0 .